Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 341
van **NADIA SMINATE**
datum: 19 februari 2021

---

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) - Aanpak domiciliefraude

De afdeling Toezicht zette de laatste jaren sterk in op het ondersteunen van sociale verhuurders inzake bestrijding van domiciliefraude.

Tijdens de globale onderzoeken in de periode 2016-2020 gingen de toezichthouders o.m. na of de SHM's wel degelijk een werkwijze hadden om domiciliefraude aan te pakken en of ze die ook in de praktijk toepasten. Dat kon gaan over bv. een bevraging via de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ) naar aanleiding van onder andere de inhuurname; kennisname van de automatische meldingen die de SHM ontvangt via de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) m.b.t. aangemelde personen; vergelijking en controle van de gekende gezinssituatie met de officiële gezinssituatie (bv. naar aanleiding van de opmaak van de nieuwe huurprijsberekeningen) of een plaatsbezoek.

In de commissievergadering van 28 januari 2021 stelde de minister dat de meeste SHM's een procedure of werkwijze voor de aanpak hebben, maar dat soms bijvoorbeeld de rol van de afdeling Toezicht ontbreekt. In 17 van de 78 onderzoeken gaf de toezichthouder aan dat de SHM een procedure moest opstellen of de bestaande procedure moest aanvullen.

Uit de controle bleek ook dat meerdere SHM's een samenwerkingsprotocol opstelden met de lokale politiezones, waardoor de samenwerking met de wijkagent sterk verbeterde.

1. Beschikt de minister over een overzicht van de SHM's die een samenwerkingsprotocol hebben gesloten met de lokale politie?
   a) In welke mate zijn deze overeenkomsten uniek dan wel gebaseerd op een standaardprotocol?
   b) Hoe evalueert de minister deze samenwerking en de protocollen in het bijzonder? Wat zijn de belangrijkste vaststellingen, knelpunten maar ook goede praktijken?
   c) Acht de minister het zinvol hier verder op in te zetten?
2. Beschikt de minister over een overzicht van die SHM's die nog een procedure moesten opstellen, verfijnen of aanvullen?
   a) Kan de minister daarbij aangeven welke concrete vraag werd gesteld aan de SHM's?

b) Is er al gevolg aan gegeven door die SHM’s? Werd een timing afgesproken of vooropgesteld?

c) Wat zijn de volgende stappen voor deze opvolging?

MATTHIAS DIEPENDAELE
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD
op vraag nr. 341 van 19 februari 2021
van **NADIA SMINATE**

---

1. a) Mijn administratie beschikt niet over deze informatie. De afdeling Toezicht heeft kennis van enkele protocollen en daaruit blijkt dat deze overeenkomsten eerder uniek zijn. Ze zijn vooral tot stand gekomen in functie van het ontwikkelen van een duidelijke en meer transparante vorm van communicatie en samenwerking, maar het aantal partners kan daarbij bijvoorbeeld verschillen. In sommige gevallen is dit beperkt tot een overeenkomst tussen een gemeente, de lokale politie en de betrokken SHM/SVK en in andere gevallen werd daar ook het bevoegde parket en arbeidsauditoraat of zelfs de afdeling Toezicht aan toegevoegd.

   b-c) Zoals ook meegedeeld in het antwoord op de schriftelijke vraag d.d. 27 oktober 2020 met nummer 58 van uw collega Sarah Smeyers, kunnen samenwerkingsakkoorden tussen SHM's en lokale politie een nuttig instrument vormen in het opsporen van fraude binnen de sociale huisvesting. Maar ook andere controle-instrumenten, zoals het opvragen van water- en energieverbruik bij nutsbedrijven en de distributienetbeheerder, blijken effectief. Het behoort echter tot de autonomie van de SHM's en de lokale besturen om te oordelen welke manier van werken het meest geschikt is om de problematiek aan te pakken binnen de lokale context.

2. De afdeling Toezicht heeft terzake volgende vaststellingen gedaan:
   - 17 SHM's hadden tijdens het globaal onderzoek geen schriftelijke procedure voor de aanpak van domiciliefraude. Verschillende SHM's hadden in de praktijk wel afspraken gemaakt, maar deze waren nog niet uitgeschreven in een procedure. Aan deze SHM's werd gevraagd om een procedure op te stellen;
   - 5 SHM's hadden een procedure voor de bestrijding van 'onrechtmatige bijwoning', maar geen aanpak voor 'niet-bewoning'. Aan hen werd de opdracht gegeven hun procedure uit te breiden met een aanpak voor de niet-bewoning;
   - 3 SHM's hadden een procedure voor de aanpak van alle vormen van domiciliefraude, maar waarbij de rol van de afdeling Toezicht niet (correct) was opgenomen. Aan hen werd gevraagd om hun procedure aan te vullen.
   - Al naargelang de aard van de inbreuk werd deze gecatalogeerd als zijnde een actiepunt, aandachtspunt of aanbeveling. Na een globaal onderzoek krijgen de SHM's een termijn van zes maanden om opvolging te geven aan de actiepunten. Na verloop van die termijn controleert de toezichthouder of er effectief actie ondernomen werd door de SHM en of de procedure domiciliefraude (in dit geval) correct werd aangevuld en/of de procedure alle mogelijke stappen vermeldt. In de gevallen waarbij de inbreuk werd gecatalogeerd als een aandachtspunt of aanbeveling, zal de opvolging opgenomen worden binnen het basistoezicht.